

Håndtagets form bliver kontrolleret af chef-designer Andy Murry.

HOUSE OF HARDY

Der er meget snobberi omkring Hardy-grej – måske ikke uden grund – den 120 år gamle engelske virksomhed fremstiller nemlig stadig fiskegrej af en *helt* enestående kvalitet!

Bjørn Thomsen besøgte den hæderkronede virksomhed her i foråret.

Hardy blev grundlagt i 1872 af de to ingeniører William og John James Hardy. Fra at fremstille nogle af de bedste jagtvåben i England gik de imidlertid hurtigt over til at fremstille fiskegrej, der dengang, som nu, var noget af det bedste i verden. Hobby var blevet til erhverv.

I de første år blev de fleste stænger fremstillet i træsorter som hickory og greenheart, men med inspiration hentet i Amerika blev det hurtigt til de første stænger i bambus også kaldet »cane«.

Allerede i 1881 vandt Hardy-brødrene deres første guldmedalje på en international udstilling for teknologi og design med den senere så berømte Palakona split-cane stang.

Samme år blev John James Hardy verdensmester i fluekast, og således markerede Hardy-brødrene sig for alvor som fiskegrejs-fabrikanter verden over.

The Perfect Ultralight Outfit

I forbindelse med de nye stænger har Hardy også udviklet en ny hjulserie, JLH serien.

En superlet hjulserie, drejet i ren aluminium og forsynet med det traditionelle, effektive bremsesystem, som er kendt fra Hardy's andre hjul. Hjulenets vægt er afpasset, så de er i perfekt balance med Ultralight-stængerne, og sammen med sidste skud på stammen, en ny serie flueliner med en ekstrem glat overflade og en nyudviklet tapering, er House of Hardy nu på gaden med det ultimative fluefiske-udstyr til kompromisløse fluefiskere.

Guldmedaljen for Palakona-stangen blev den første af mange fornemme æresbevisninger, som gennem årene er blevet tildelt

House of Hardy. Det er bl.a. blevet til ikke mindre end 10 kongelige udmærkelser!

Det berømte Perfect hjul

I de tidlige år havde hjulene ikke en høj prioritet hos Hardy.

Først da en tredje bror, Foster Hardy, gik ind i firmaet, kom der gang i produktionen og udviklingen af hjul. I 1888 designede Foster Hardy det første Hardy Perfect fluehjul med indbyggede kuglelejer. Det blev Hardy's gennembrud på hjulmarkedet.

Gennem årene er det blevet til et utal af forskellige stang – og hjultyper, både til spin, hav og fluefiskeri. Men også liner er det blevet til.

Allerede i 1894 introducerede

De nye Ultralight-stænger er blevet testet i over 2 år.

Her er det chef-designer Andy Murry, der test-fisker på River Tweed.

Omkring 1900 udgjorde fiskegrej og tilbehør størsteparten af Hardy-brødrenes forretning, og John James Hardy var allerede dengang en af verdens førende fluebindere! Han oplærede en stab af dygtige fluebindere, og specielt Hardys laksefluer blev hurtigt kendt og efterspurgt blandt laksefiskere verden over!

I 1905 kom det første Hardy Perfect laksefluehjul på markedet, og man skiftede fra indisk bambus

til den senere så berømte kinesiske tonkin bambus. Stænger som The Halford Dry Fly Rod i 8" og The Wye Salmon Fly Rod i 14" kom på markedet.

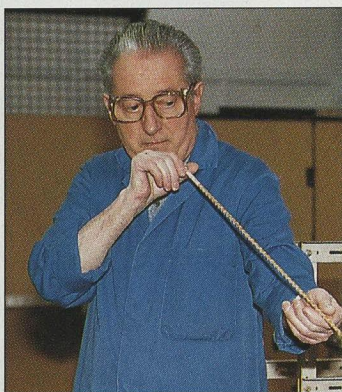
I perioden 1920 til 1930 blev det til en del spinne- og havgrej, både hjul og stænger. Det mest kendte produkt fra denne periode er vel nok Silex spinnehjulet.

Et fantastisk udvalg
Omkring 1930 indeholdt Hardy's

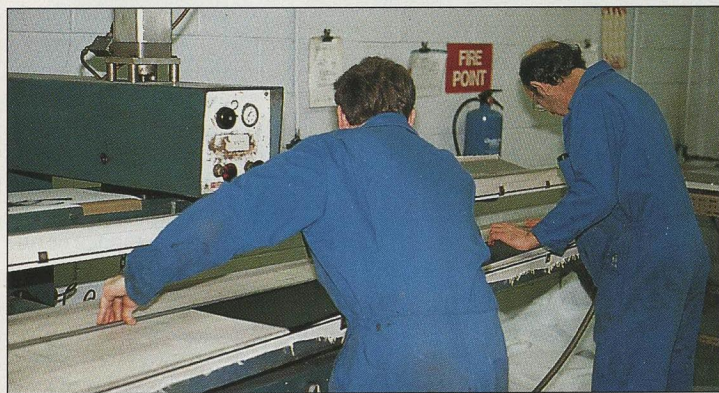
The Perfect Ultralight Outfit: Stang – hjul og line.

*Håndarbejde, så det »basker«!
Både beviklinger, tekst og
lakering udføres med nænsom
damehånd.*

*Der bygges skam stadig splitcane-
stænger hos Hardy. Manden her
har foreksempel bygget stænger i
mere end 40 år, så han
kan sit håndværk.*

*Dugen bliver skåret, rullet
omkring mandrel'en og bagt
i ovnen.*

I 1928 blev endnu to Hardy-brødre tilknyttet firmaet, nemlig Fred og Alan Hardy, og frem til

Anden Verdenskrig fortsatte produktionen af fiskegrej på fabrikken i Alnwick.

Under – og umiddelbart efter Anden Verdenskrig – så de første glasfibermaterialer dagens lys, og

efterhånden blevet en seriøs konkurrent til splitcanen, og flere nye stang-serier blev introduceret. Spinne- og havstænger som »Glaskona« og »Quest« blev meget populære.

I perioden fra 1963 til 67 så de første vinylcoatede flueliner dagens lys, og i samme periode kom de første monofil-liner på markedet.

Indtil 1967 blev alle Hardys glasklinger fabrikeret »uden for huset«, men i 1967 startede man underafdelingen »Fibatube«, og fra da af producerede Hardy selv alle deres klinger!

I forbindelse med denne udvikling blev Hardy Brothers Limited et datter-selskab af The Harris and Sheldon Group Limited.

Først med grafit-stængerne

I den periode, hvor carbonfibrene blev »opfundet« hos The Royal Aircraft Establishment ved Farnborough i England, arbejdede tek- ➔

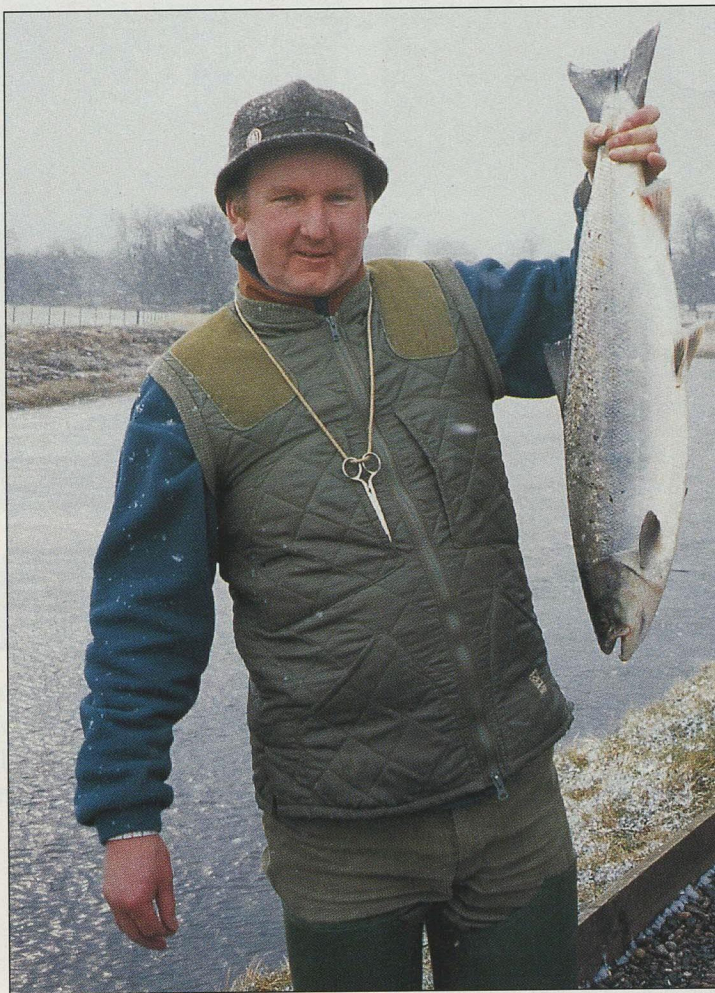
katalog 385 sider fyldt med alt fra stænger, hjul, fluer, flueæsker, fluebindings-værktøj og materialer til vadestave, waders, net, gaf, creels og fiskeknive. Et utroligt sortiment!

Der var nu kun 3 jagtvåben tilbage i Hardys sortiment.

Efter succes'en med Silex-hjulet fulgte i 1932 det første fastspolehjul, der bar navnet »Altex«, et hjul der blev fremstillet helt frem til slutningen af tresserne.

*Fra aluminiumsblok
til færdigt fluehjul.*

epoxy lak og »bages« endnu en gang i ovnen ved »lavt blus«. Under denne proces kan der tilsættes farve, så klingen, istedet for den oprindelige farve – grå/sort – får den farve, man ønsker.

The Hardy Ultralight

De fleste stænger hos Hardy er rullet på én lang mandrel, af samme stykke dug og er derefter skåret over på midten og forsynet med en spigot-samling. Altså: Samme antal lag dug fra top til bund! Dette giver en *meget* solid konstruktion og en *meget* høj kvalitet, men også en lidt tung klinge....

Men her skiller den nye Ultralight-konstruktion sig ud fra de tidligere Hardy stænger!

Top og bund er godt nok stadig rullet af samme stykke dug, men for at mindske vægten har man valgt at rulle top og bund hver for sig!

I stedet har man ændret mandrel'ens tapering, så toppen er rullet af 2 lag dug og bunden af 3 lag!

Da det som før nævnt er vævningen af dugen, og mængden af resin, der giver styrken i klingen, ændrer dette ikke ved klingens holdbarhed.

For at fjerne endnu en smule vægt har Hardy på den nye Ultralight også ændret på ferrulen. Så i stedet for den gamle spigot-samling har Ultralight'en en kul til kul-samling!

Med denne nye konstruktion, samt et væsentlig højere indhold af resin i fibren, er det lykkedes House of Hardy at fremstille en serie fluestænger, som både i vægt og hurtighed let kan måle sig med selv de *mest* avancerede amerikanske stænger uden det går ud over Hardy stængernes berømte styrke og holdbarhed!

Og så er den nye Ultralight, naturligvis som alle andre stænger fra Hardy, monteret i hånden og med fittings af aller fineste kvalitet!

Så det kan vel heller ikke undre, at Ultralight-stængerne har livsvarig garanti på materialefejl.

Jo, House of Hardy er bestemt »still going strong«!

→ nikerne hos Hardy tæt sammen med videnskabsmændene i Farnborough for at finde frem til en metode, så carbonfibre kunne anvendes til fiskestænger. Og i 1971 udtog Hardy det første patent på carbonfibre til fiskestænger. I 1973 gjorde man endnu et stort fremskridt i denne forskning, og Hardy udtog endnu et patent, nemlig på den berømte »spigot-samling«!

Den første carbon – (eller graphite) fiskestang, The Hardy Graphite, blev introduceret i 1976.

Nu gik det slag i slag, med stænger som »The Farnborough«, »The Favorit« og Hardy »Deluxe« som de mest populære.

Fibatube-afdelingen hos Hardy blev gennem årene dybt involveret i udviklingen af carbonfiber-materialer, og Fibatube er i dag en af Englands største producenter af composit-rør til fiskestænger og et væld af andre formål! Fibatube leverer bl.a. rør til tele- og rumforskningsindustrien, Formel 1 biler og flyindustrien!!

Nye folk – nye ideer

I 1983 blev William Hardy III. pensioneret, og John B. Holland blev ansat som adm. direktør.

I samarbejde med udviklingschef Jim Hardy og chef-designer Andy Murry lykkedes det i løbet af 3 år den nye ledelse at fordoble firmaets export, og Hardy fik den første American Kudo Award for design af deres fluehjul.

Udviklingen hos House of Hardy tog fart, og firmaet startede i samme periode en konfektionsfabrik, der producerede fritidstøj i en meget høj kvalitet. Specielt blev Hardy's oilskins-jakker en stor succes!

Omkring 1986-87 udvidede Fibatube-divisionen igen, denne gang inden for sportsudstyr med bl.a. golf og tennis.

Sovereign-serien var ligeledes et produkt af den nye ledelse, og i 1989 blev de første Sovereign-stænger sat i produktion; i 1990 blev de efterfulgt af flere stænger i samme serie samt det nye Sovereign hjul til både laks og ørredfiskeri. Men ikke nok med det, en

ny serie laksefluestænger så også i denne periode dagens lys, nemlig Hardy »Spey Deluxe« i 13,6" og 15". Idag en meget populær stangserie blandt skandinaviske laksefiskere!

En Hardy-stang bliver til

Hardy's forskning i nye stangtyper foregår idag i meget tæt samarbejde med Fibatube-divisionen, der er en af verdens førende inden for udvikling af composit-materialer.

Specielt har forskningen i sammensætning af fibre og »resin« – bindemidlet – som holder fibrene sammen – gennem de seneste år været i fokus hos Fibatube og Hardy. En anden del af forskningen, der bliver brugt megen tid på, er vævningen af den »dug«, som en fiskestang bliver rullet af.

For at opnå optimal styrke, både i kast og brudstyrke er det nemlig vigtigt, at indholdet af resin i klingen er så højt som muligt, samt at dugen er vævet med en tilpas mængde fibre på tværs af længderetningen i den færdige klinge.

Når dugen til en speciel stang-

At folkene bag de nye stænger fra Hardy også kan fange fisk, beviste chefen for Hardy's kundeservice, John Gibson, under Fisk & Fri's besøg hos House of Hardy. Resultatet blev denne smukke Tweed-springer på 8 pund.

type er produceret, bliver den udskåret i en trekant, som et sejl. Herefter rulles den omkring en taperet stålmandrel (stål-kerne) under højt tryk.

Dugen bliver holdt på plads på mandrel'en med tape og opvarmes derefter i en stor ovn.

Valget af mandrel, og formen på dugen, giver stangens aktion, og antal lag af dugen og taperingen (tilspidsningen) på mandrel'en giver en hurtig eller langsom klinge.

Når klingen igen er afkølet, fjernes tape og mandrel. Nu skal klingen ha' den endelige finish. Skal den færdige stang være mat, slibes den overskydende resin væk, men dette giver en klinge, som er mere sårbar over for slag og skrammer end en usleben klinge!

De fleste klinger dypes nu i